

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě

Oddělení pracovního lékařství

PRACOVNĚLÉKAŘSKÉ SLUŽBY (PLS)

ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY TÝKAJÍCÍ SE PLS:

- **Zákon č. 373/2011 Sb.**, o specifických zdravotních službách
- **Zákon č. 372/2011 Sb.**, o zdravotních službách
- **Vyhláška č.79/2013 Sb.**, o pracovnílékařských službách
- **Zákon č. 262/2006 Sb.**, zákoník práce

OBSAHEM PRACOVNĚLÉKAŘSKÝCH SLUŽEB JE:

1. **hodnocení zdravotního stavu zaměstnanců nebo osob ucházejících se o zaměstnání** v souvislosti s vlivy pracovního prostředí a pracovních podmínek při pracovnílékařských prohlídkách,
2. **poradenské činnosti** zaměřené na ochranu zdraví při práci a ochranu před pracovními úrazy, nemocemi z povolání a nemocemi souvisejícími s prací,
3. **dohled na pracovištích a nad výkonem práce** za účelem zjišťování, hodnocení a snižování či úplné odstranění rizikových faktorů.

POSKYTOVATELEM PLS JE:

- poskytovatel v **oboru všeobecné praktické lékařství**, nebo
- poskytovatel v **oboru pracovní lékařství**.

SMLUVNÍ ZAJIŠTĚNÍ PRACOVNĚLÉKAŘSKÝCH SLUŽEB:

- **Pro zajištění PLS je nutná smlouva** mezi zaměstnavatelem a poskytovatelem PLS (poskytovatelů může být více s ohledem na velikost podniku či lokalizace provozů).
- **Možnost svobodné volby poskytovatele zaměstnancem se nevztahuje na poskytování pracovnílékařských služeb** – zaměstnanec je povinen podrobit se PLS u poskytovatele, se kterým zaměstnavatel uzavřel písemnou smlouvu. Svobodná volba lékaře je vyloučena i pro specializovaná vyšetření (např. audiometrie, spirometrie apod.).
- **Poskytovatel PLS může tyto služby zajišťovat i na svých vlastních pracovištích**, pokud zajistí **odbornou nezávislost zaměstnanců poskytujících uvedené PLS**.
- **Pokud zaměstnanec odmítne absolvovat kompletní pracovnílékařskou prohlídku**, považuje se za **osobu zdravotně nezpůsobilou k práci**.
- **Od 1.4. 2012 PLS již nejsou hrazeny zdravotními pojišťovnami**. Výjimkou je pouze vyšetření při podezření na nemoc z povolání, které provádí specializované akreditované zdravotnické zařízení.
- **U zaměstnanců vykonávajících práci zařazenou do 1. kategorie**, u kterých součástí této práce není činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jiným právním předpisem, může posuzování zdravotní způsobilosti k práci na základě jen žádosti zaměstnavatele (nemusí být smlouva) realizovat **registrující praktický lékař**.

PRACOVNĚLÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY:

- **Provádějí se za účelem vyloučení nemocí, vad nebo stavů, které omezují nebo vylučují zdravotní způsobilost ke konkrétní práci nebo vzdělání.**
- **Vstupní prohlídka** - účelem je, aby pro výkon práce nebyla zařazena osoba ucházející se o zaměstnání, jejíž zdravotní způsobilost neodpovídá zařazení k dané práci. **Provádí se vždy před uzavřením pracovního poměru.**
- **Periodická prohlídka** – cílem je včasné zjištění změny zdravotního stavu v souvislosti se zdravotní náročností práce nebo stárnutím organismu.
- **Mimořádná prohlídka** – provádí se v případě důvodného předpokladu, že došlo ke ztrátě zdravotní způsobilosti k práci. Tuto prohlídku může nařídit: příslušná KHS, ošetřující lékař, zaměstnavatel nebo může požádat sám zaměstnanec.
- **Výstupní prohlídka** – cílem je zjištění zdravotního stavu v době ukončení práce, s důrazem na změny zdraví související s prací. Účelem je chránit zaměstnance i zaměstnavatele.
- **Následná prohlídka** – důvodem je sledování zdravotního stavu po ukončení expozice rizikovými faktory s pozdním účinkem (fibrogenní prach, karcinogeny)
- **Po ukončení vstupní, periodické a mimořádné prohlídky je vystaven a předán posudek o zdravotní způsobilosti k práci.**
- **Po ukončení výstupní prohlídky se vystaví potvrzení o absolvování výstupní prohlídky.**

Obvyklé lhůty periodických pracovnílékařských prohlídek

Charakter práce:	Věk do 50 let	Věk nad 50 let
Kategorie první	1x za 6 let	1x za 4 roky
Kategorie druhá	1x za 5 let	1x za 3 roky
Kategorie druhá riziková a třetí	1x za 2 roky bez ohledu na věk	
Kategorie čtvrtá	1x za 1 rok bez ohledu na věk	
Činnosti jejichž součástí je riziko ohrožení zdraví (např. práce hlubinných, dolech, ve výškách, vazači, jeřábníci..., seznam v příloze č. 2 vyhl. o PLS)	1x za 4 roky	1x za 2 roky
Řidiči silničních motorových vozidel v pracovním vztahu	1x za 2 roky	1x za 1 rok
Řidiči referenčních vozidel	1x za 6 let	1x za 4 roky

Tyto lhůty se nepoužijí:

- pokud orgán ochrany veřejného zdraví **určí kratší termín** než je uveden,
- pokud je lhůta stanovena **jiným právním předpisem**.

SPECIALIZOVANÁ VYŠETŘENÍ

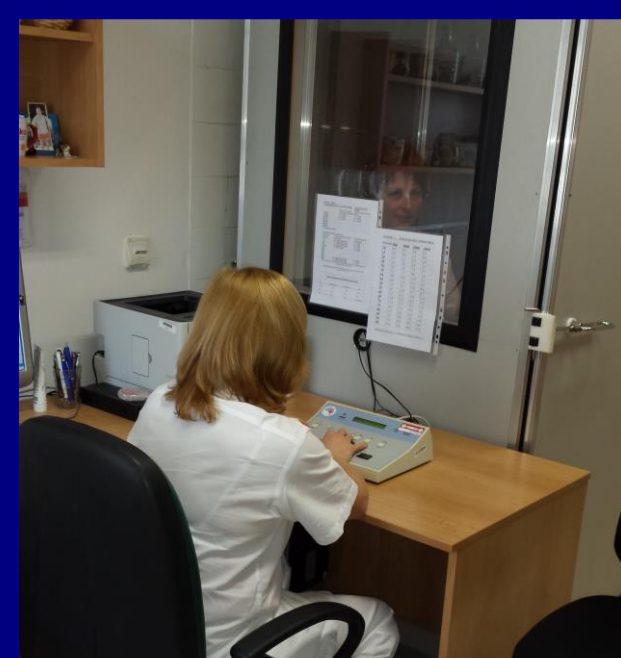
CHLADOVÝ TEST A PRSTOVÁ PLETYSMOGRAFIE
(riziko vibrací a chladu)

EMG (skrining)
(riziko vibrací a přetěžování rukou)

SPIROMETRIE
(riziko prachu, fyzické zátěže)

AUDIOMETRIE
(riziko hluku)

OBSAHEM KAŽDÉ PRACOVNĚLÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY JE:

1. Základní vyšetření, které zahrnuje:

- **rozběr údajů o zdravotním stavu**, prodělaných nemocích s cíleným zaměřením zejména na výskyt nemocí, které mohou omezit nebo vyloučit zdravotní způsobilost,
- **pracovní anamnéza** (sleduje se odezva organismu na rizikové faktory),
- **komplexní fyzikální vyšetření** s důrazem na posouzení stavu a funkce orgánů a systémů, které budou zatěžovány při výkonu práce,
- **základní chemické vyšetření moče**.

2. Základní vyšetření se rozšiřuje o další odborná vyšetření, jestliže je:

- **stanoví jiný právní předpis**,
- **jsou prováděná na základě rozhodnutí KHS**,
- **stanoví příloha č. 2 vyhlášky o pracovnílékařských službách**,
- **jsou indikována posuzujícím lékařem**.

KONTAKTY K OBJEDNÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ SMLUVNÍCH KLIENTŮ:

☎ 596 200 133, 596 200 258

✉ nadezda.ambruzova@zuova.cz